

ODŮVODNĚNÍ

vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 244/2013 Sb., o bližší úpravě některých pravidel zákona o investičních společnostech a investičních fondech

A. OBECNÁ ČÁST

1. Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy, odůvodnění jejích hlavních principů

Zákon č. 240/2013 Sb., o investičních společnostech a investičních fondech (dále jen „zákon“) obsahuje v § 478 zmocnění pro Českou národní banku stanovit vyhláškou rozsah, strukturu, formu, způsob a lhůty pro oznamování údajů a poskytování dokumentů podle § 455 až 477 a § 545 odst. 3 zákona, a to v rozsahu potřebném pro výkon dohledu nad kapitálovým trhem a v rozsahu, který neupravuje přímo použitelný předpis EU, kterým se provádí směrnice 2011/61/EU, pokud jde o výjimky, obecné organizační požadavky, depozitáře, pákový efekt, transparentci a dohled¹⁾.

Pravidelné oznamovací povinnosti týkající se číselných údajů (bilance, výsledovka, skladba aktiv, kapitálu apod.) jsou upraveny vyhláškou č. 249/2013 Sb. o oznamování údajů obhospodařovatelem a administrátorem investičního fondu a zahraničního fondu. Tyto oznamovací povinnosti jsou České národní bance zasílány automatizovaně prostřednictvím tzv. výkazů.

S ohledem na požadavek jak dohledu ČNB, tak i dotčených subjektů upřesnit rozsah a způsob plnění některých dalších oznamovacích povinností (ad hoc povinnosti, předkládání dokumentů) se navrhuje tuto problematiku upravit předkládanou vyhláškou.

Prováděcí právní předpisy musí rovněž reagovat na skutečnost, že zákon byl s účinností od 1. ledna 2015 novelizován zákonem č. 336/2014 Sb. Novelizovaný zákon v § 638 odst. 3 rozšiřuje úpravu jazyků pro uveřejňování informací ze standardních fondů na všechny druhy investičních fondů.

Dále je třeba zohlednit skutečnost, že došlo ke zrušení směrnice č. 2006/48/EU, na kterou se odkazuje čl. 4 (definice kapitálu) směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2011/61/EU o správcích alternativních investičních fondů (dále jen „AIFMD“). Kapitál investiční společnosti se proto vymezuje odkazem na vybrané články nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013 ze dne 26. června 2013, o obezřetnostních požadavcích na úvěrové instituce a investiční podniky a o změně nařízení (EU) č. 648/2012, jenž jsou relevantní pro určení kapitálu investiční společnosti.

Bližší informace k plnění oznamovací povinnosti je uvedena v příloze odůvodnění vyhlášky.

2. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy se zákonem, k jehož provedení je navržena, včetně souladu se zákonným zmocněním

Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 244/2013 Sb., o bližší úpravě některých pravidel zákona o investičních společnostech a investičních fondech (dále jen „novela vyhlášky“) je v souladu se zmocněním uvedeném v § 30 odst. 5, § 234 odst. 6, § 238 odst. 4, § 291 odst. 3, § 307 odst. 4, § 478 a § 638 odst. 3 zákona. Vyhláška je navržena v kontextu právního řádu

¹⁾ Nařízení komise v přenesené pravomoci (EU) č. 231/2013 ze dne 19. prosince 2012, kterým se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/61/EU, pokud jde o výjimky, obecné podmínky provozování činnosti, depozitáře, pákový efekt, transparentnost a dohled.

jako celku, respektuje význam právních pojmů, jednotlivé instituty soukromého a veřejného práva.

3. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie a obecnými právními zásadami práva Evropské unie

Navrhovaná novela vyhlášky není čistě transpozičním předpisem, nicméně má úzkou vazbu na dosažení účelu směrnic AIFMD a UCITS. V novelizačním bodě 7 se ovšem adaptuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013 o obezřetnostních požadavcích na úvěrové instituce a investiční podniky a o změně nařízení (EU) č. 648/2012. Předkládaný návrh vyhlášky je slučitelný s právem Evropské unie, zejména se směrnicí AIFMD a s prováděcím nařízením Komise¹⁾.

4. Zhodnocení platného právního stavu a odůvodnění nezbytnosti jeho změny

Zákon upravuje oznamovací povinnosti vůči České národní bance zejména v části dvanácté, přičemž na konci této části zmocňuje Českou národní banku vydat vyhlášku, kterou se stanoví rozsah, struktura, forma, způsob a lhůty pro oznamování údajů a poskytování dokumentů podle této části zákona.

Oznamovací povinnosti vůči České národní bance, které se týkají pravidelného poskytování informací, jsou již upraveny vyhláškou č. 249/2013 Sb. o oznamování údajů obhospodařovatelem a administrátorem investičního fondu a zahraničního fondu. Konkrétně se jedná o ustanovení § 462, § 463 odst. 1 písm. a) až c) a odst. 2, § 464, § 466 odst. 1, 2 a 4, § 468 písm. a) a § 469 písm. b) zákona. Tyto oznamovací povinnosti jsou České národní bance zasílány automatizovaně prostřednictvím tzv. výkazů.

U ostatních oznamovacích povinností z části dvanácté zákona nebyl rozsah, struktura, forma, způsob ani lhůty stanoveny, protože z řady oznamovacích povinností je zřejmé, že se oznamují, jakmile rozhodná skutečnost nastane, a pro jejich předkládání České národní bance platí obecné předpisy o zasílání dokumentů orgánům veřejné správy.

Naopak u některých oznamovacích povinností nemusí být zcela jasné, kdy a v jakém rozsahu se České národní bance oznamují, proto je vhodné tuto oblast komplexně upravit, mj. návrhem novely této vyhlášky. Obdobně je potřebné v případě vybraných informací upravit způsob jejich zasílání prostřednictvím aplikace České národní banky pro sběr informačních povinností a registraci subjektů.

V souladu s § 638 odst. 3 může Česká národní banka stanovit, že se některé informační povinnosti uveřejňují i v jiném jazyce než českém. Toto zmocnění se rozšiřuje ze standardních fondů na všechny druhy investičních fondů, na což reaguje i prováděcí právní předpis.

Konečně je třeba zohlednit, že na evropské úrovni došlo ke změně úpravy právních předpisů týkající se vymezení kapitálu, na které směrnice AIFMD, a tím i platná vyhláška č. 244/2013 Sb., odkazuje.

5. Předpokládaný hospodářský a finanční dosah navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, dále sociální dopady, včetně dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, a dopady na životní prostředí

Předkládaný návrh vyhlášky nemá zásadní věcný dopad na dotčené subjekty, neboť nezavádí žádné nové oznamovací povinnosti. Dosadavní úprava je účinná již od doby účinnosti zákona, tedy 19. srpna 2013. Změny ve vyhlášce by proto neměly přinést pro žadatele nebo regulované subjekty významné dodatečné náklady.

V případě změn jazykových pravidel se dají očekávat blíže nekvantifikovatelné přínosy pro některé regulované subjekty (rozšíří se možnost volby jazyků pro širší okruh subjektů). V případě pravidel pro určení výše kapitálu jsou odpočty kapitálových investic oproti platnému právnímu stavu mírnější, nejde o všechny kapitálové investice, ale jen do finančních subjektů a nad určitou výši. Zároveň je zachována kontinuita dosavadní úpravy, pokud jde o nezahrnutí hybridních kapitálových nástrojů (tzn. vedlejšího kapitálu tier 1 ve smyslu výše uvedeného nařízení) a podřízených dluhů (tzn. kapitálu tier 2 ve smyslu výše uvedeného nařízení) do kapitálu.

Navrhovaná úprava nebude mít dopad na státní rozpočet ani na ostatní veřejné rozpočty. Z navrhovaných změn nevyplývají zvýšené náklady ani pro Českou národní banku.

Návrh vyhlášky nemá žádné negativní sociální dopady na specifické skupiny obyvatel, na osoby sociálně slabé i osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny.

Návrh vyhlášky nemá žádné negativní dopady na životní prostředí.

6. Zhodnocení současného stavu a dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace

Navrhovaná právní úprava neobsahuje ustanovení, které by bylo diskriminační.

7. Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Navrhovaná právní úprava je v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů.

8. Zhodnocení korupčních rizik

Návrh vyhlášky odpovídá rozsahu zmocnění a v žádném směru nepřesahuje kompetence České národní banky. Česká národní banka vykonává dohled nad subjekty finančního trhu v souladu se zákonem č. 6/1993 Sb., o České národní bance, a má dostatečné nástroje pro kontrolu dodržování zákonů a právních předpisů.

Česká národní banka je správním orgánem a je kompetentní rozhodovat ve věcech, které spadají do její působnosti. Působnost a odpovědnosti jednotlivých útvarů při výkonu dohledu jsou v České národní bance stanoveny vnitřním přepisem, organizační struktura České národní banky je k dispozici veřejnosti na jejích internetových stránkách. Pro výkon činnosti České národní banky jsou nastaveny odpovídající kontrolní mechanismy, které jsou pravidelně ověřovány a aktualizovány. Na internetových stránkách České národní banky lze rovněž najít výklady a odpovědi na časté dotazy týkající se činností jednotlivých subjektů finančního trhu.

Potenciální korupční riziko může vzniknout v rámci dohledu nad plněním oznamovacích povinností, ale je prakticky minimální s ohledem na nastavené kontrolní mechanismy v rámci České národní banky.

U navrhované vyhlášky nebyla po jejím vyhodnocení podle metodiky CIA (Corruption Impact Assessment) korupční rizika zjištěna.

9. Konzultace

Návrh vyhlášky byl projednán s Asociací pro kapitálový trh, která k návrhu vnesla pouze legislativně technické připomínky.

Na základě návrhu ČNB (Plán vyhlášek na rok 2015) rozhodl ministr pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu dne 22. prosince 2014 (č. j. 18518/2014-OKL), že se u této vyhlášky neprovede hodnocení dopadů regulace podle obecných zásad (RIA).

B. ZVLÁŠTNÍ ČÁST

K článku I:

K bodu 1

Součástí pololetní zprávy fondu kolektivního investování budou nově i údaje o derivátech podle § 468 zákona. Pravidelné oznamování vyplývá z tohoto ustanovení. Dosud byla tato informace pouze obsahem výroční zprávy, nově se navrhuje, aby byla i v pololetních zprávách.

K bodu 2

Požadavky na výroční zprávu fondu kvalifikovaných investorů se rozšiřují o informace týkající se soudních nebo rozhodčích sporů, hodnoty všech vyplacených podílů na zisku a údaje o skutečně zaplacené úplatě obhospodařovatelů.

K bodu 3

V souladu s § 478 k provedení § 455 odst. 1 a 2 zákona se nově stanoví obsah výroční zprávy obhospodařovatele investičního fondu nebo zahraničního investičního fondu se sídlem v České republice a hlavního administrátora.

K bodu 4

Úprava způsobu předkládání výroční a pololetní zprávy se přesouvá do § 42h odst. 4.

K bodu 5

V návaznosti na oznamovací povinnosti upravené v části dvanácté zákona (§ 455 a násl.) se blíže upravuje rozsah, struktura, forma, způsob a lhůty pro oznamování údajů a poskytování dokumentů České národní bance:

§ 42a) Oznamují se pouze ty změny statutu investičního fondu, které nepodléhají schválení Českou národní bankou. Předkládá se platné znění s vyznačením navrhovaných změn a nové znění statutu.

§ 42b) Součástí oznámení obhospodařovatele nebo administrátora, že hodlá pověřit jinou osobu výkonem jednotlivé činnosti, jsou vždy identifikační údaje této osoby, označení činnosti, informace o dalších osobách, které jím pověřená osoba hodlá pověřit výkonem některého úkonu či některých úkonů, a dále prohlášení o splnění podmínek stanovených v § 23 až 26 zákona, resp. § 50 až 53 zákona.

K písmenu c)

Podle ZISIF může obhospodařovatel pověřit výkonem činnosti jinou osobu, jen pokud je zajištěno splnění podmínek podle § 23 až 26 ZISIF. To vyžaduje provést řádné

interní compliance ověření, zda jsou splněny jednotlivé požadavky zákona, např. úpravou ve smlouvě o pověření výkonem činnosti nebo interními předpisy obhospodařovatele, které se výkonem činnosti jinou osobou zabývají.

Předmětem požadavku podle písmene c) je tak předložení prohlášení potvrzujícího, že oznamovatel toto interní ověření provedl a všechny podmínky pro delegaci činnosti podle § 23 až 26 ZISIF jsou splněny. V případě pochybností si může ČNB kdykoliv vyžádat podrobné informace o této delegaci, zpravidla lze takové doplnění oznámení očekávat u správců UCITS fondů

- § 42c) Upřesňuje se, že povinnost obhospodařovatele oznámit veřejné nabízení investic v ČR podle § 461 odst. 3 zákona se považuje za splněnou, pokud bylo oznámení učiněno při zápisu fondu do seznamu vedeného Českou národní bankou.
- § 42d) Upřesňuje se, že údaje o výsledcích zátěžových testů předkládá pouze obhospodařovatel investičního fondu nebo zahraničního investičního fondu, který je oprávněn přesáhnout rozhodný limit.
- § 42e) Oznámení administrátora podle § 465 zákona (nedosažení fondového kapitálu) obsahuje odůvodnění takové skutečnosti a návrh dalšího postupu včetně harmonogramu opatření k nápravě.
- § 42f) Stanoví se, že oznámení podle § 466 odst. 3 zákona (např. založení právnické osoby) předkládá pouze obhospodařovatel fondu kolektivního investování. ČNB tuto informační povinnost nepožaduje po obhospodařovateli fondu kvalifikovaných investorů.
- § 42g) Stanoví se, že obsahem oznámení o výboru odborníků podle § 469 písm. a) zákona jsou identifikační údaje členů výboru odborníků, včetně údajů o odborné praxi a údajů o vzdělání, a to po jeho zřízení a při každé změně.
- § 42h) Upravuje se lhůta pro předložení výroční a pololetní zprávy administrátorem fondu kolektivního investování nebo fondu kvalifikovaných investorů a pro předložení výroční zprávy obhospodařovatele.

Stanoví se, že oznámení podle § 466 odst. 4 se předkládá do 4 měsíců po skončení kalendářního roku.

Dále se obecně stanoví, že údaje podle § 456 až 475 zákona se předkládají bez zbytečného odkladu poté, co rozhodná skutečnost nastala, pokud tato vyhláška (viz např. výroční zprávy) nebo jiný právní předpis (např. vyhláška 427/2013 Sb.) nestanoví jinak.

Obecně se stanoví, že údaje a dokumenty podle této vyhlášky se předkládají prostřednictvím aplikace České národní banky pro sběr informačních povinností a registraci subjektů (SIPReS). Nadále však bude možné předložit informace do datové schránky nebo na adresu elektronické podatelny ČNB.

K bodu 6

Novela zákona provedená zákonem č. 336/2014 Sb. rozšiřuje působnost pravidel jazyků některých informačních povinností standardního fondu nebo zahraničního standardního fondu na investiční fond nebo zahraniční investiční fond.

K bodu 7

Opravuje se chybný odkaz.

K bodu 8

Kapitál se vymezuje odkazem na vybrané články nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013 ze dne 26. června 2013, o obezřetnostních požadavcích na úvěrové instituce a investiční podniky a o změně nařízení (EU) č. 648/2012 (dále jen „nařízení CRR“), jež jsou relevantní pro vymezení kapitálu po zrušení směrnice č. 2006/48/EU, na kterou se odkazuje článek 4 směrnice č. 2011/61/EU. Zároveň je zachována kontinuita dosavadní úpravy, pokud jde o nezahrnutí hybridních kapitálových nástrojů (tzn. vedlejšího kapitálu tier 1 ve smyslu výše uvedeného nařízení) a podřízených dluhů (tzn. kapitálu tier 2 ve smyslu výše uvedeného nařízení) do kapitálu.

Z ustanovení nařízení CRR, na něž je odkazováno v § 47 písm. a) vyhlášky především vyplývá, že se kapitál skládá ze splacených kapitálových nástrojů (u akciové společnosti jde o kmenové akcie) vč. splaceného emisního ážia, rezervních a kapitálových fondů, nerozděleného zisku, kumulovaného ostatního úplného výsledku hospodaření, který je tvořen například oceňovacími rozdíly ze změn reálných hodnot finančních nástrojů. Zisk ve schvalovacím řízení a zisk běžného účetního období lze zahrnout do kapitálu jen při splnění stanovených podmínek. Pokud investiční společnost přeceňuje své dluhy na reálnou hodnotu, tak výše uvedené položky kapitálu upraví o zisky nebo ztráty ze změn reálné hodnoty svých dluhů vyplývajících na základě vlastního úvěrového hodnocení. Investiční společnost výše uvedené položky kapitálu také upraví o oceňovací rozdíly ze změn reálných hodnot derivátů při použití zajištění peněžních toků.

K odpočtům podle § 47 písm. b) vyhlášky patří zejména ztráty běžného účetního období, nehmotná aktiva, některé pohledávky z odložené daně, investice do vlastních kapitálových nástrojů (u akciové společnosti jde o vlastní akcie) a kapitálové investice do subjektů finančního sektoru, což jsou například banky, obchodníci s cennými papíry, investiční společnosti, investiční fondy, penzijní společnosti, platební instituce, pojišťovny. Uplatnění výjimky podle čl. 48 nařízení CRR, na níž je v § 47 písm. b) vyhlášky odkazováno, umožňuje investiční společnosti uplatňovat odpočty některých pohledávek z odložené daně a kapitálových investic do subjektů finančního sektoru až od určité prahové hodnoty.

K bodu 9

Úprava směřuje k vyjasnění, že se mají ve výroční zprávě uvádět všechny osoby provádějící správu majetku, tedy i externí správci.

K bodu 10

Úprava směřuje k vyjasnění, že se mají ve výroční zprávě uvádět všechny osoby pověřené úschovou nebo opatrováním majetku (tzv. subcustody).

K bodu 11

Ve výroční a pololetní zprávě fondu kolektivního investování bude nově uváděna i informace o investičních limitech ve vztahu k derivátům sjednaným na účet fondu. Tím bude naplněna povinnost stanovená v § 468 zákona.

K bodu 12

Do příloh k vyhlášce se doplňuje přílohy obsahující náležitosti 1) výroční zprávy obhospodařovatele investičního fondu nebo zahraničního investičního fondu se sídlem v České republice a 2) hlavního administrátora.

K článku II:

Datum nabytí účinnosti novely vyhlášky se stanoví na 1. března 2016.